

Clinical Tracer : โรคต้อกระจก Cataract

โรงพยาบาล	ชุมแสง อ. ชุมแสง จ. นครสวรรค์
สาขา	จักษุ
สถานะทางคลินิก	โรคต้อกระจก
วันที่	20 ตุลาคม 2557

1. บริบท :

ที่ผ่านมาผู้ป่วยอำเภอชุมแสงต้องเดินทางไปผ่าตัดที่โรงพยาบาลจังหวัดและมีระยะรอคอยการผ่าตัดนานประมาณ 1 ปีการรักษาต้อกระจกโดยการผ่าตัดในเวลาที่เหมาะสมจะช่วยป้องกันมิให้ผู้ป่วยตาบอดได้ โรงพยาบาลชุมแสงเป็นโรงพยาบาลชุมชนที่มีจักษุแพทย์ 1 คน ให้บริการตรวจรักษาโรคตาทั่วไปเวลา 8.30-12.00 น. ทุกวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 12.00-16.00 น. ทำผ่าตัดโรคทางตา โดยจะทำผ่าตัดต้อกระจกทุกวันจันทร์- วันพฤหัสบดี หรือวันก่อนหยุดราชการ 2 วัน ส่วนทุกวันศุกร์หรือก่อนวันหยุดราชการ 1 วัน ให้บริการผ่าตัดต้อเนื้อ, กระจกตา, ก้อนต้อและโรคทางตาอื่น ๆ ซึ่งผู้รับบริการมาจากอำเภอชุมแสง อำเภอใกล้เคียงในจังหวัดนครสวรรค์ และต่างจังหวัด เช่น พิจิตร, เพชรบูรณ์ ทำให้ยอดผู้รับบริการเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัดมีราคาแพงและมีจักษุแพทย์เพียง 1 คน จึงสามารถให้บริการผ่าตัดต้อกระจกได้เพียงวันละ 5-7 คน ระยะรอคอยการผ่าตัดต้อกระจก ไม่เกิน 90 วันแต่ Blinding cataract ยังมี 30 วัน

2. ประเด็นคุณภาพ/ความเสี่ยงที่สำคัญ

1. ระยะเวลารอคอยในการผ่าตัดต้อกระจก
2. ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด
3. ความเสี่ยงขณะผ่าตัด

3. เป้าหมายของการพัฒนา

1. เพื่อลดระยะเวลารอคอยทำผ่าตัดต้อกระจก
2. ลดโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น การติดเชื้อ
3. ลดความเสี่ยงจากการผ่าตัด เช่น การผ่าตัดผิดคน/ผิดข้าง/ใส่เลนส์ผิดเบอร์

4. กระบวนการ :

1. การคัดกรองผู้ป่วยต้อกระจกเพื่อนัดผ่าตัดตามแนวทางการดูแลผู้ป่วยต้อกระจก
2. เตรียมความพร้อมผู้ป่วยและญาติโดยให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติตัว การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดต้อกระจก ตั้งแต่ก่อนทำผ่าตัด ขณะผ่าตัดและหลังผ่าตัดต้อกระจก โดยจักษุแพทย์และพยาบาลวิชาชีพ

3. ทำการผ่าตัด โดยจักษุแพทย์ มีการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการติดเชื้อภายในห้องผ่าตัด แนวทางปฏิบัติในการเฝ้าระวังการผ่าตัด ผิด ผิดข้าง ใส่เลนส์ผิดเบอร์อย่างเคร่งครัด
4. หลังผ่าตัดมีการนัดติดตามเฝ้าระวังการติดเชื้อ โดยนัดมาพบจักษุแพทย์หลังผ่าตัด 1 สัปดาห์ 4 สัปดาห์ และ 4 เดือน
5. การ Empowerment ผู้ป่วยและญาติ โดยการให้ข้อมูลการปฏิบัติตัวเมื่อกลับบ้าน การสาธิตการปฏิบัติพร้อมให้อุปกรณ์นำกลับบ้านและการให้เอกสารคำแนะนำและประเมินผลความรู้และการปฏิบัติตัว

5. ผลการดำเนินงาน

ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	2553	2554	2555	2556	2557 ตค.56-กค. 57
1.ระยะเวลาการรอคอยผ่าตัดในผู้ป่วยต้อกระจก	< 90	NA	NA	70	45	39.90
1.1 Low Vision		NA	NA	NA	NA	43.21
1.2 Blinding	< 30	NA	NA	NA	NA	30.47
2.อัตราการติดเชื้อในโรงพยาบาลจากการทำผ่าตัดต้อกระจกใส่เลนส์เทียม	0.02	0	0	0	0	0
3.การผ่าตัดผิดคน/ผิดข้าง/ใส่เลนส์ผิดเบอร์	0	0	0	0	0	0

6. แผนการพัฒนา

1. ลดระยะเวลาการรอคอยในผู้ป่วย Blinding cataract ไม่เกิน 30 วัน
2. ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรองต้อกระจกมากกว่าร้อยละ 80
3. ควบคุมและป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดต้อกระจก ด้วยการ Empowerment ผู้ป่วยและญาติ โดยการให้ข้อมูลการปฏิบัติตัวเมื่อกลับบ้าน การสาธิตการปฏิบัติพร้อมให้อุปกรณ์นำกลับบ้านและการให้เอกสารคำแนะนำและประเมินผลความรู้และการปฏิบัติตัวอย่างต่อเนื่อง